

СИМЧЕНКО В.Є., студентка, Державний біотехнологічний університет

**СУТНІСТЬ І ЗМІСТ ЗОН ВІЛЬНОЇ ТОРГІВЛІ В МІЖНАРОДНИХ
ВІДНОСИНАХ**

Зона вільної торгівлі (ЗВТ) — це певний географічний простір, в рамках якого об'єднується група взаємозацікавлених країн, що прагнуть за допомогою угоди скасувати торговельні обмеження щодо один одного з метою стимулювання вільного переміщення товарів, вироблених на цій території, підвищення інвестиційної привабливості та зміцнення фінансових зв'язків, однак, залишити тарифи по відношенню до третіх країн. Для того, щоб удосконалити тарифне регулювання, необхідно скасувати експортні та імпорتنі мита у взаємній торгівлі щодо товарів, що походять з територій держав-учасниць угоди про створення зони вільної торгівлі. Слід уніфікувати перелік товарів, за яким зберігається особливий порядок експорту та імпорту, за винятком заходів, що застосовуються відповідно до принципів і правил СОТ. Членами СОТ є 164 країни та окремі митні території, на яких припадає 98% світової торгівлі. Ще 22 країни ведуть переговори щодо вступу до СОТ. Міжнародні організації також мають статус спостерігачів органів та комітетів СОТ. Метою призначення такого статусу спостерігача для міжнародних організацій у СОТ є надання можливості цим організаціям проводити в них обговорення питань, що їх безпосередньо цікавлять.

Зони вільної торгівлі та угоди припускають у певній мірі каскадне долучення. У випадку, якщо деякі держави підписали угоду про формування ЗВТ із державами, об'єднаними іншими домовленостями про вільну торгівлю або з іншою країною, то нова ЗВТ буде складатися зі старої ЗВТ у кооперації із новою країною. З часом зміст торговельних угод істотно змінився. Зокрема основна увага зосереджена на переході від поверхневих торговельних угод, що зосереджуються головним чином на лібералізації торгівлі товарами, до більш глибоких торговельних угод, що також лібералізують торгівлю послугами, ринки державних закупівель та транскордонні інвестиції, а також

включають в себе міри на впровадження національних регуляторних режимів. Для позначення таких зон використовується термін DCFTA (Deep and Comprehensive Free Trade Area) або Поглиблена та всеохоплююча зона вільної торгівлі (ПВЗВТ) [3].

Офіційне відкриття переговорного процесу щодо створення зони вільної торгівлі (ЗВТ) між Україною та Європейським Союзом відбулось 18 лютого 2008 р. у м. Київ під головуванням Президента України та Комісара Європейської Комісії з питань торгівлі. 19 липня 2012 р. у м. Брюссель відбулось парафування Угоди про асоціацію між Україною та ЄС в частині положень щодо створення ЗВТ. Таким чином було підведено ризику в переговорному процесі, який тривав більше чотирьох років.

Станом на 2021 рік положення Угоди про асоціацію між Україною та ЄС в частині запровадження поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі (ПВ ЗВТ) передбачають поступове взаємне зниження та скасування ввізних мит на товари. ПВ ЗВТ також визначає зобов'язання України щодо проведення економічних реформ, зокрема у сфері технічного регулювання, санітарних та фітосанітарних заходів, підвищення стандартів якості та безпечності продукції.

Список літератури:

1. **Савченко І.Г.** Парадигма створення зони вільної торгівлі між Україною та Європейським Союзом. Економіка розвитку. 2011. № 1(57). С. 85-88.
2. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/menu/ref_u/Zvtu_es.htm
3. **Hoekman B. and Ozden C.** The EuroMediterranean Partnership: Trade in Services as an Alternative to Migration? Journal of Common Market Studies. 2010. 48 (4). P. 835—58.
4. **Комар Н.** Зони вільної торгівлі: еволюція і ефекти для країночасниць. Вісник ТНЕУ. 2015. № 1. С. 68-79.
5. Світова організація торгівлі. Міністерство закордонних справ. URL: <https://mfa.gov.ua/mizhnarodni-vidnosini/svitova-organizaciya-torgivli-sot>